

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 342/2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

462/2010. (XI. 10.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. július 16-án előterjesztett **panaszát** a 2010. november 10-én – dr. Kozma Ákos elnökhelyettes, testületi tag és dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében - tartott zárt ülésén született döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A Testület – figyelemmel a panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására – az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2010. július 16-án elektronikus úton előterjesztett panaszában, illetve 2010. július 19-én a Testület ügyfélszolgálati irodáján történt személyes megjelenése alkalmával a vele szemben 2010. július 10-én foganatosított rendőri intézkedést, illetve annak elmulasztását sérelmezte.

I.

1) A panaszbeadvány és annak kiegészítése szerint 2010. július 10-én a délutáni órákban a panaszos Budapesten a Meleg Méltóság Menetének felvonulását akarta megnézni. A rendőrség az Oktogont kordonnal zárta le, ahol a készenléti rendőrök alakzatban vonultak fel. A panaszos a kordonon kívül – és a „kemény mag” előtt –

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

állva azt tapasztalta, hogy a kordonon belül több fotóriporter is tartózkodott, akik provokatív módon „belefényképeztek” az emberek arcába. A panaszos „az agresszív fotóriporteri akciók ellen” kérte a készségi erő parancsnokának fellépését, mivel egy pofon is elcsattant, ezért tartani lehetett attól, hogy összetűzésre kerül sor. A parancsnok – akinek azonosító számát a panaszos feljegyezte – azonban nem nyújtott segítséget és tudomást sem vett a panaszosról. A panaszos ezért továbbment, és útközben bekerült a mozgósítási csoportba a Szív utcába, ahol kulturált fogadtatásban volt része. Ott azt tanácsolták neki, hogy menjen be a rendőrség Aradi utcai épületébe panaszt tenni.

2) A panaszos ezt követően, még aznap bement a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) VI. Kerületi Rendőrkapitányság Aradi utcai épületébe. A rendőrkapitányságon egy biztonsági őr volt az eligazító pultnál, aki a panaszost az ügyeletes tiszthez irányította. A panaszos az ügyeletes tisztnak előadta, hogy a parancsnok ellen szeretne panaszt tenni. Erre az ügyeletes tiszt azt mondta, hogy a rendezvény végéig nem ér rá, addig a panaszosnak várakoznia kell.

A panaszos folyosón történő várakozása során időnként előjött egy r. főhadnagy, aki „végigmérte”. A panaszos többször próbálta megkérdezni az időnként megjelenő ügyeletes tisztet, hogy meddig kell várnia, illetve, hogy nem tudná-e valaki más felvenni a jegyzőkönyvet a panaszáról.

Az ügyeletes tiszt egy idő múlva arrogáns hangnemben elkérte a panaszostól annak a rendőrnek az azonosító számát, akivel szemben panaszt kívánt tenni. A panaszos a sok várakozás miatt ekkorra már ideges lett és felháborodva azt kiabálta a kapitányság épületében, hogy ne kezeljék bűnözőként, hanem ügyfélként foglalkozzanak vele.

Kb. másfél óra elteltével a panaszos a térfelügyelő feladatokat ellátó rendőr nő egyikéhez kívánt fordulni, aki azon a földszinti folyosón állt, ami az előcsarnoktól nyitott ajtóval volt elzárva. A rendőr nő a panaszost kiutasította a folyosóról, amikor éppen a másik irányból a leszerelni érkező csapat vezetője visszatolta őt. A rendőr nő közben értesítést kapott, hogy a panaszost kísérje fel a harmadik emeletre.

A panaszost a harmadik emeleten nem a váróba kísérték, hanem a „lépcsőpihenőbe”, ahol a rendőr nő rákiáltott, hogy „Ide leül!” A panaszos egészségi állapota miatt ki akart menni a mosdóba, azt azonban a rendőr nő megtiltotta és minősíthetetlen hangnemben beszélt vele.

Később az ügyfélmosdóval szemben levő iroda ajtaja kinyílt, ahonnan egy két méter körüli férfi lépett ki – akiről később kiderült, hogy nyomozó. A rendőr előkapta 9 mm-es marokfegyverét és üvöltöni kezdett: „Te, befogod, mert itt lölek agyon!” A rendőr a fegyvert előbb a panaszos arcára irányította, majd pedig a vállába nyomta. A panaszos segítségért kiáltott, amire 10-12 bevetési ruhát viselő rendőr érkezett és körülvették, trágár módon üvöltöztek és tomfával lökdösték. Rövid idő elteltével megjelent egy „nyugodt, kiegyensúlyozott stílusú” civil rendőrtiszt, aki kicsit gúnyosan, de

tárgyszerűen véget vetett az incidensnek, majd elment – feltehetően jelentést tenni szolgálati előjárójának a történetéről. Ezen idő alatt újra megjelent az a rendőr, aki a szolgálati fegyverével hadonászott, és közvetlenül a panaszos arcába kiáltott: „Na, most mi lesz?”, illetve „primitív nyelvhelyességi oktatásban” részesítette a panaszost, a civil rendőrtiszt újbóli megjelenésével azonban visszament irodájába.

A rendőrtiszt ezt követően nagyon udvariasan bevezette irodájába a panaszost, és hozzákezdett a panasz regisztrációjához, azzal a megjegyzéssel, hogy a folyosói incidens nem tartozik hatáskörébe. A panaszos azonban ekkorra már – a körülményeket figyelembe véve – nem látta értelmét a csapaterő parancsnoka elleni panasz megtételének. Úgy érezte, hogy a folyosói incidens felülírja a tüntetéssel összefüggésben történt rendőri intézkedés elmulasztása miatt megtenni kívánt panaszát. A fegyverrel hadonászó rendőr „tébolyult fenyegető” cselekménye és a „cinikus, bátorító közeg” valós veszélyt jelent, nemcsak a panaszosra, hanem másokra is. A panaszos ugyanis maga is fegyveres testületnél dolgozott korábban (oldalfegyverrel felszerelt polgári ruhás határőrként), ahol az egyik legsúlyosabb büntetést az a személy kapta, aki elővette fegyverét és akár véletlenül is ráirányította valakire.

A panaszos előadta, hogy 2010. július 11-én (vagy 12-én) elment a Budapest, Fő utcai katonai ügyészségre, ahol közölték, hogy ügyében a Markó utcai ügyészség rendelkezik hatáskörrel, de a megjelenés helyén is megteheti panaszát, illetve tanácsot is kérhet az ügyeletes ügyésztől. Az ügyeletes ügyész megfelelő felvilágosítással szolgált a panaszosnak arról, hogy azonnal megindíthatják a vizsgálatot, a panaszos azonban utóbb elállt a panasz megtételétől.

A panaszos a Testület panaszirodáján történt ügyészi megjelenése alkalmával úgy nyilatkozott, hogy a Testület a tüntetéssel összefüggő panaszát is vizsgálja ki. Arra az esetre nézve viszont, ha a Testület azt állapítaná meg, hogy az alapjogai nem vagy csekély mértékben sérültek a panaszolt rendőri intézkedéssel, illetve mulasztással összefüggésben, úgy nem kívánta, hogy panaszát a Testület áttegye az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez, illetőleg azt sem kérte, hogy a Testület az ügyészséghez megküldje az ügyet.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésekről, valamint megküldeni kérte az azokkal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A BRFK Kommunikációs Osztálya a rendőrség honlapján ([www. police.hu](http://www.police.hu)) 2010. július 8-án megjelent közleménye szerint Budapest rendőrfőkapitánya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 30. §-a alapján fokozott ellenőrzést rendelt el 2010. július 10-én 0 órától július 11-én 6 óráig a főváros

területére. A fokozott ellenőrzés célja a közbiztonságot veszélyeztető cselekmények, események megelőzése, megakadályozása. Annak keretében a rendőrség személyeket igazoltathat, ruházatukat, járművüket átvizsgálhatja, a közbiztonságra veszélyt jelentő eszközöket, anyagokat lefoglalhatja, illetve azoknak a rendezvények, események helyszínére történő bevitelét megtilthatja. A rendőrség ígérete szerint a BRFK mindent megtesz annak érdekében, hogy a fokozott ellenőrzés a budapestieket ne zavarja, célja kizárólag a jogsértő cselekmények megelőzése, illetve megakadályozása.

A BRFK Kommunikációs Osztálya 2010. július 11-én továbbá közleményt adott ki arról, hogy a BRFK – figyelemmel az állampolgárok gyülekezési- és szabad vélemény nyilvánításához fűződő alkotmányos alapjogaira – tudomásul vette a Szivárvány Misszió Alapítvány 2010. július 10-ére, Budapest, Andrásy útra tervezett vonulások rendezvényéről szóló bejelentést. Az egyeztető tárgyalások során felhívták a szervezők figyelmét arra, hogy a menet résztvevői tartózkodjanak minden olyan magatartástól, ami alkalmas lehet a közérkölc, közszemérem megsértésére. Amennyiben a helyszínen a rendőrség ilyet tapasztal, felszólítja a szervezőket, hogy azonnal intézkedjenek a jogellenes magatartás abbahagyásáról. Ha az érintettek a figyelmeztetésnek nem tesznek eleget, akkor a rendőrség a törvény szigorával fog fellépni a törvényes rend fenntartása érdekében.

2) A BRFK IV. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének parancsnoki kivizsgálása a panaszos által sérelmezett, a rendezvényen megvalósult rendőri mulasztással összefüggésben az alábbi megállapításokat tartalmazza.

A panaszos által megjelölt rendőr, akitől a panaszos segítséget kért a Meleg Méltóság Menetének felvonulása során tapasztalt „agresszív fotóriporteri akciók” miatt a BRFK IV. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának r. százados vezetője, a BRFK III. Észak - Pesti csapatszolgálati század parancsnoka. A r. százados 2010. július 10-én biztosítási terv alapján a központi biztosításban vett részt, és a megjelölt időszakban az Oktogonnál teljesített szolgálatot mint századparancsnok a kordonokkal lezárt területen belül.

A BRFK IV. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője szóban meghallgatta a r. századost a panaszolt rendőri mulasztással kapcsolatban. Nyilatkozata alapján a panaszos által jelzett időpontban a kordonokon belül tartózkodott, a beosztotti állomány a kordontól kb. 3 méterre volt felsorakoztatva, ő pedig a rendőrsorfal mögött látta el parancsnoki teendőit, amelynek során testvédő felszerelést és védősisakot viselt. Elmondása szerint a menettel a helyszínre érkeztek fotóriporterek is, akik a menet mellett haladtak és felvételeket készítettek.

A menet elvonulásakor az ellentüntetők kiabáltak, ami miatt olyan nagy zaj volt, hogy nem lehetett egymás szavát sem érteni, mindeközben pedig két rádiócsatornán is forgalmazások zajlottak, amit figyelnie kellett. Ezek a körülmények a tömegben való kommunikációt teljesen lehetetlenné tették, az egymás mellett álló rendőrök sem értették egymás szavát. A r. százados elmondása szerint a biztosítás során az ő részére

senki – sem állampolgár, sem rendőr – nem jelezte, hogy jogsértés történt a biztosítás helyszínén. A panaszos által említett „agresszíven fellépő” újságírókkal és fényképfelvételt készítő személyekkel szemben segítségkérés az irányába nem történt, ilyen rendőri intézkedést nem foganatosítottak.

A BRFK IV. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője parancsnoki kivizsgálásában hivatkozott az Rtv. 13. §-ára („A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.”).

A fentiek alapján ugyanakkor a kapitányságvezető azt állapította meg, hogy nem tekinthető mulasztásnak a r. százados részéről, ha „nem hallja meg, hogy egy homogén összetételű ordibáló tömegben valaki neki kiabál”. A r. századost, elmondása szerint, nem kérték fel intézkedésre, illetve intézkedésre okot adó körülményt nem tapasztalt, ilyet neki nem jelentettek. A panaszos által megjelölt időben a kordon másik oldalán egyéb rendőri egységek is álltak, ezért a panaszosnak „lehetősége lett volna tőlük segítséget kérni, ha erre igénye lett volna. A r. százados látta, hogy fotóznak a helyszínen, de ugyanolyan intenzitással fotózták az ott lévő rendőröket is, mint más személyeket, így nem érzékelte, hogy jogsértést követnének el a fotóriporterek”.

A kapitányságvezető a parancsnoki kivizsgálásban megjegyezte továbbá, hogy „a panaszosnak lehetősége nyílt volna a menet elvonulása után is segítséget kérnie a helyszínen tartózkodó rendőröktől, vagy az őt ért sérelem miatt feljelentést tennie ismeretlen személlyel szemben”. Ezekre viszont a kapitányságvezető rendelkezésére álló adatok alapján nem került sor, illetve a panaszos „nem is azzal a szándékkal ment a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányságra, hogy az őt ért – fotóriporterek tevékenysége által megvalósított – konkrét jogsértés miatt tegyen feljelentést”.

3) A BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza.

A Testület felvilágosítást kért abban a kérdésben, hogy a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság Aradi utcai épületén belül vannak-e kamerák, amelyek a panaszos által sérelmezett eseménysort rögzítették. A kapitányságvezető tájékoztatása szerint a rendőrkapitányság Aradi utcai épületének külső frontján egy kamera van, ami a főbejáratot, illetőleg a kocsibejáratot ügyeli. Két kamera üzemel az épülethez tartozó belső udvarban (a ki- és behajtás ellenőrzése és figyelemmel kísérése érdekében), viszont az épületen belül nincsenek kamerák elhelyezve sem az ügyfelek fogadására szolgáló helyiségben, sem az épület folyosóin, ezért nem tudnak a panaszolt eseményről a Testület részére felvételt rendelkezésre bocsátani.

A kapitányságvezető levelében továbbá arról adott tájékoztatást, hogy a sérelmezett rendőri intézkedésben négy rendőr volt érintett: a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának r. főhadnagy kiemelt főelőadója, aki

a kérdéses napon ügyeletes tisztként teljesített szolgálatot, a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Készenléti Csoportjának r. hadnagy főnyomozója és r. zászlós nyomozója, valamint a BRFK Rendészeti Szervek Közlekedésrendészeti Főosztály Közigazgatási Hatósági Osztály r. törzszászlós segédelőadó nő beosztottja.

4) A BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság épületében történt és a panaszos által sérelmezett intézkedéssel kapcsolatban az érintett – az állásfoglalás II. rész 3) pontjában említett – rendőrök mindegyike jelentést, illetve kiegészítő jelentést készített.

a) A BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Készenléti Csoportja r. hadnagy főnyomozójának és r. zászlós nyomozójának együttes jelentése szerint 2010. július 10-én 8 órától július 11-én 8 óráig mindketten készenléti nyomozói szolgálatot láttak el, amely közben a panaszolt események történtek.

2010. július 10-én 17 és 18 óra között az ügyeletes tiszt jelezte a r. zászlósnak, egy panaszost fog felkísértetni az irodájukba a r. törzszászlós nővel, aki a kérdéses napon térfigyelő szolgálatban volt.

Az ügyeletes tiszt a panaszossal kapcsolatban elmondta, hogy tőle bejelentési jegyzőkönyv felvételére lehet szükség, mivel panaszja van a Budapest Pride felvonulás rendőri biztosításában részt vevő r. százados parancsnokkal kapcsolatban. Az ügyeletes tiszt közölte továbbá azt is, hogy a panaszos a rendőrkapitányság előterében „inzultálta, agitálta” a biztosításról a rendőrkapitányság épületébe érkező csapaterőben résztvevő rendőröket (annak módját az ügyeletes tiszt ugyanakkor pontosan nem részletezte, és azt a két nyomozó nem is firtatta), és „zavart viselkedésűnek tűnik”. Az ügyeletes tiszt elmondása szerint a panaszos közölte vele, hogy „nem hajlandó neki elmondani panaszának pontos okát, mivel ő egyenruhás rendőr és így elfogult”.

A panaszost a r. törzszászlós nő a rendőrkapitányság harmadik emeletére kísérte. Ezalatt a r. hadnagy főnyomozó a 301-es számú, míg a r. zászlós nyomozó a 303-as számú irodában tartózkodott. A r. hadnagy egyszer csak azt hallotta, hogy egy férfi (a panaszos) „artikulálatlan hangon üvöltözik a lépcsőház felől”. Az üvöltözés „nem segítségkérő, illetve fájdalmas”, hanem „motiválatlan” üvöltés volt. Azt, hogy a panaszos pontosan mit kiabált, a rendőrök nem értették. A r. hadnagy hallotta, amint r. törzszászlós nő a panaszost felszólítja, hogy „a kiabálását hagyja abba és menjen be a harmadik emeletre”, illetve, hogy „fejezze be, amit csinál”. Ekkor a r. hadnagy meghallotta, hogy a r. zászlós nyomozó a harmadik emelet bejáratához siet, majd pedig azt, hogy a r. törzszászlós nő felszólítja a panaszost, ne vizeljen a harmadik emelet liftajtájához. A r. hadnagy a következőkben azt hallotta, hogy a r. zászlós nyomozó is felszólította a panaszost, hogy botránys viselkedését hagyja abba, majd pedig a panaszos üvöltését hallotta: „Segítség, bánt! Segítség, bántani akar! Öljön meg, lőjön le!”

A r. hadnagy azonnal a harmadik emelet bejáratához sietett; a kiáltások és az odaérkezése között maximum 2-3 másodperc telhetett el. Amikor odaért, a harmadik emelet előterében azt látta, hogy a panaszos több, a csapaterőben résztvevő rendőrkör előtt áll, köztük volt a r. zászlós nyomozó és a r. törzszászlós nő is. A panaszos körül a rendőrök több mint egy karnyújtásnyi távolságban álltak, őt senki sem érintette meg, nem nyúlt hozzá, és a r. hadnagy arra utaló magatartást sem észlelt. Több rendőr „kulturált módon felszólította [a panaszost], hogy hagyja abba az üvöltést, fejezze be magatartását”. A panaszos üvöltözött és fenyegetőzött, hogy „komoly és befolyásos magas rangú barátai vannak, akik intézkednek majd az ő ügyében”.

A r. hadnagy főnyomozó az emeleten szemrevételezte a jelenlévőket és megállapította, hogy ő a rangidős, amit közölt a többiekkel, majd jól érthetően közölte nevét, rendfokozatát és beosztását (amit a panaszos láthatóan figyelmen kívül hagyott). Ez alapján a r. hadnagy felszólította a panaszost, hogy kiabálását és fenyegetőzését hagyja abba, a férfi azonban annak nem tett eleget, ezért a r. hadnagy a r. törzszászlós nőt hallgatta meg, hogy mi történt. A rendőr nő beszámolt arról, hogy a panaszos a harmadik emeletre való kísérése során vele szemben is „kötözködő, agitáló hangot ütött meg”, amire nem reagált. A panaszos mondandójának lényege az volt, hogy wc-re szeretne menni. A rendőr nő közölte vele, hogy azt a harmadik emeleten megteheti, erre a panaszos korábbi magatartását folytatta. A harmadik emeletre érve a panaszos „fennhangon folytatta méltatlankodását, a harmadik emeletre nem volt hajlandó bemenni, majd közölte, hogy a harmadik emeleti lift melletti sarokba fog vizelni. Erre utaló magatartást is tett, mivel lehúzta nadrágjának cipzárját és a sarok felé fordult”. A rendőr nő erre reagálva emelt hangon felszólította, hogy cselekményét hagyja abba, amire a férfi ismét kiabálni kezdett. Ezt követően ért oda a r. zászlós nyomozó, majd pedig a r. hadnagy.

A r. hadnagy kérdésére a r. zászlós közölte, hogy „természetesen senki nem bántalmazta a férfit, testi kényszert sem kellett alkalmazni, erre nem volt szükség”.

A r. hadnagy a fentiek alapján megszólította a panaszost és kérte, hogy „az üvöltözést, a rendőrök pocskondiázását hagyja abba”. A panaszos rövid időre kérésének eleget tett, és ezt kihasználva, a rendőr jól érthetően ismételtén bemutatkozott: közölte nevét, rendfokozatát és beosztását. A rendőr kérdőre vont a panaszost a történetekkel kapcsolatban, aki közölte, hogy az elmondottak hazugságok, őt nem engedik wc-re menni, „pedig annyira kell neki, hogy be fog pisilni”. A rendőr azon a kérdésére, hogy ki vagy kik azok, akik megtiltották vagy megakadályozták az illemhelyre történő eljutását, a panaszos nem válaszolt, „csak általánosságban a rendőrség állományának romlott mivoltát hangoztatta ismételtén kiabálva”. A r. hadnagy felszólította a panaszost, hogy magatartását hagyja abba, illetve közölte vele, hogy magatartása alkalmas lehet a rendőrség épülete rendjének megbontására, amit tudomásul vett. A rendőr továbbá tájékoztatta a panaszost, hogy amennyiben panaszt vagy bejelentést akar tenni, azt ő vagy a r. zászlós nyomozó felveszi, amennyiben illemhelyre szeretne menni, annak helyét megmutatja. A r. hadnagy ettől a ponttól kezdve átvette a panaszossal történő kommunikációt, és közölte a jelenlevő többi rendőrrel, hogy

visszatérhetnek szolgálati feladatukhoz, aminek eleget tettek. A panaszos ezt követően a r. hadnagy és a r. zászlós jelenlétében tartózkodott a rendőrség épületében.

A panaszos a r. hadnagy tájékoztatása ellenére sem az illemhelyre indult – korábbi kijelentése és annak ellenére sem, hogy annak pontos helyét megmutatta számára –, hanem „a rendőrségen uralkodó, véleménye szerinti áldatlan állapotokról kiabált, hangoztatta, illetve fenyegetően közölte, hogy [vegyék] tudomásul, hogy ő egy nyugdíjas főtanácsos, aki a Belügyminisztérium egyik ellenőrzési főosztályáról ment nyugdíjba”. A panaszos azt is több alkalommal közölte, hogy „magas rangú aktív és nyugállományú tábormok barátai vannak, és ezen személyek közreműködésével” a rendőröket („nem nevesített, csak általánosságban vagdalkozott”) „eltávolíttatja a rendőrségtől”.

A r. hadnagy jelentése szerint ezt követően a panaszos még hosszasan emelt hangon ismételte, hogy a rendőrkapitányságon dolgozó rendőrök „öt inzultálták, le akarták löni, bántalmazták, illetve korlátozták személyes szabadságában. Nehezményezte, hogy a rendőrségi épületben szabadon nem mozoghat, hogy őt mint egy bűnözőt kísérgetni kell, nehezményezte, hogy várakoznia kellett”. Közölte, hogy minden bizonnyal a r. hadnagy sem fog tőle bejelentést felvenni, „mert egy rendőről van szó és a rendőrök »összezárnak« és nem fog változni semmi”. Ezen túlmenően pedig „egyéb magánjellegű, az ő életútjával és pályafutásával kapcsolatos monológokba kezdett”, amelyek a rendőr megítélése szerint nem voltak kapcsolatban a rendőrséghez jövelele céljával.

A r. hadnagy több alkalommal kérte a panaszost, hogy fáradjon a lépcsőházból a harmadik emelet előterébe, onnan pedig az irodájába, de annak nem tett eleget azzal a kijelentéssel, hogy „csak úgy hajlandó bemenni az ajtón, hogy mögötte senki sincsen, mert a rendőrök biztosan hátulról akarják őt bántalmazni vagy lelőni”. A rendőr biztosította a panaszost, hogy „senki sem fogja, vagy akarja bántalmazni, ezen irányú feltételezése alaptalan és sértő”; a bejelentés megtételéhez azonban be kell mennie a harmadik emeletre és ott az irodába. A panaszos – kijelentése szerint – megértette a közlést, de továbbra is „egyéb észrevételeinek sorolásával, és a rendőrség szervezettségének és tagjainak morális és mentális állapotának hangoztatásával volt elfoglalva, melyeket emelt hangon közölt”. A rendőr több alkalommal kérte, hogy amennyiben bejelentést kíván tenni, akkor annak felvételét kezdjék meg, de annak nem tett eleget, különböző kifogásokat hozott fel (csak akkor megy az iroda irányába, ha a rendőrök előtte mennek, hogy mögé senki ne kerülhessen, illetve a r. zászlós jelenlétét kifogásolta). A panaszos továbbá kijelentette, hogy az emeletre érkezésekor a r. zászlós nyomozó „rátámadt és fegyvert fogott rá, amitől megrémült és halálfélelme volt”. „De mindez nem baj, mert a fenti módon majd rendezi” a nyomozó sorsát is, valamint az egész kapitányságét. A panaszos elmondása alapján a r. hadnagy megkérdezte a jelen levő r. zászlóst a történetekkel kapcsolatban, aki közölte, hogy az állítás valótlan, alaptalan. Ezt követően a r. hadnagy tájékoztatta a panaszost, hogy bűncselekmény elkövetésével hamisan nem vádolhat senkit, aki azt megértette és azt követően korábbi kijelentéseit már nem ismételte meg, a r. hadnagy arra irányuló kérdéseire nem válaszolt.

A jelentés szerint a panaszos az „emelt hangon történő kommunikációja során több alkalommal hadonászva egy-egy hirtelen egyértelműen provokáló lépést tett” mindkét rendőr felé. Ezen alkalmakkor, a panaszos „testfelépítésére, életkorára, valamint láthatóan zaklatott viselkedésre figyelemmel, ellépéssel, felszólítással” a rendőrök a biztonságos távolságot megtartották, egyéb közbelépést a panaszos magatartása nem igényelt. Mivel a r. hadnagy a panaszos „magatartását és mentális állapotát labilisnak és zavartnak” ítélte, ezért több alkalommal türelmesen kérte, hogy nyugodjon meg, viselkedését hagyja abba, ne szidalmazza a rendőrrjárőröket, a nyomozókat, tartózkodjon azon kijelentéseitől, hogy „ezek nem tisztek, csak rendőrök”, továbbá azt is kérte, hogy kezdjék meg a panaszának felvételét. A r. hadnagy azt is közölte, hogy amennyiben a hatóságuknál dolgozó bármelyik rendőrrel kapcsolatban kíván panaszt tenni, úgy ő elfogult lehet, ezért javasolta a BRFK Központi Panaszirodáját vagy bármely másik budapesti rendőrkapitányságot. Tájékoztatta a panaszost arról is, hogy más szervhez tartozó rendőrrel kapcsolatos panasz felvételének nincs akadálya. A panaszos a tájékoztatást megértette, de továbbra is a korábbi kijelentéseit ismételte.

A r. hadnagy végül közölte a panaszossal, hogy „zavart viselkedésére való tekintettel” hozzá mentő hívását fogja kezdeményezni. A panaszos ezt hallva „láthatóan megnyugodott és közölte, hogy ő nem bolond, hozzá nem kell mentőt hívni, a mentőorvossal vagy ápolóval való együttműködést megtagadja”. A panaszos kommunikációja ezt követően hirtelen és teljes egészében megváltozott, bemutatkozott és a r. hadnagy részére névjegykártyáját is átadta. A panaszos közölte, hogy „a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság rendőreivel kapcsolatban már nem akar panaszt tenni, mivel a rendőrkapitányságra érkezésétől kezdve szándékosan és előre kitervelten agitálta, provokálta és inzultálta a rendőröket, akikkel találkozott”, amivel az volt a célja, hogy „próbára tegye a rendőröket, hogy egy ilyen esetben mit fognak tenni, mi lesz a reakciónk”. A panaszos arra volt kíváncsi, hogy „a 18-20 évvel korábbi állapotokhoz képest változott-e valami a rendőrségen belül, tekintettel arra is, hogy új belügyminiszter és főkapitány került kinevezésre”. A panaszos közölte, tisztában van azzal, hogy a kapitányság épületében tanúsított magatartása miatt ellene eljárást kezdeményezhetnek, magatartása miatt ebből problémája lehet, ezért nem tesz panaszt a rendőrök ellen. A r. hadnagy a panaszos szavai hallatán ismét közölte a panaszossal, hogy részére indokoltnak tartja mentő hívását, melyet ő elutasított, kijelentve, hogy korábbi magatartását befejezte.

A panaszos végül közölte, hogy a rendőri biztosításban résztvevő rendőrrel kapcsolatban bejelentési kíván tenni, majd pedig a r. hadnagy megmutatta neki a harmadik emeleti illemhelyiséget, de oda nem ment be, az illemhely előtt a folyosón várakozott. Ezen idő alatt a r. hadnagy telefonon tájékoztatta az ügyeletes tisztet a történetekről, a panaszos kijelentéseiről, illetve a tapasztaltakról. Az ügyeletes tiszt megerősítette a r. hadnagynak, hogy amennyiben a panaszos a hatóságuk egyik tagja ellen kíván bejelentést tenni, akkor elfogultság miatt ne vegyék fel bejelentését, hanem irányítsák át a BRFK Központi Panaszirodába. Az ügyeletes tiszt ezzel kapcsolatban jelentést tett központi ügyeletnek is, ahonnan ugyanezt a tájékoztatást kapta.

Amíg a r. hadnagy az ügyeletes tiszttel telefonon beszélt, mindvégig szemmel tudta tartani a panaszost, ezért látta, hogy továbbra is a folyosón várakozott, az illemlhelyre nem ment el. Ezzel összefüggésben a rendőr a jelentésben megjegyezte, hogy a panaszos azon próbálkozása, hogy a liftajtóhoz vizeljen és a fentebb említett telefonhívás között legalább 30 perc telt el, az illemlhely használata mégsem merült fel a panaszosnál.

Az ügyeletes tiszttel történt egyeztetést követően a r. hadnagy visszasétált a panaszoshoz, majd bejelentésének felvétele céljából a 301-es számú irodába hívta. Megvárta, amíg a panaszos helyet foglal és átadja személyi igazolványát, ami hosszú percekot vett igénybe, mivel a panaszos folyamatosan arról beszélt, hogy a rendőröket a rendőrkapitányság épületében tesztelés céljából szándékosan inzultálta.

Az átadott személyi igazolványból és lakcímet igazoló hatósági igazolványból a rendőr megállapította a panaszos adatait, majd megkérdezte tőle, hogy miért nem ment az illemlhelyre, ha korábban a liftajtóra akart vizelni. A panaszos a kérdésre láthatóan zavarba jött, újra a rendőrök agitálásáról kezdett beszélni, majd sietősen megkérdezte, hogy kimehet-e az illemlhelyre. Kérésének a rendőr eleget tett. Azt követően a panaszostól megkísérelte felvenni a bejelentési jegyzőkönyvet, ami „nem volt akadálymentes és hosszú időt vett igénybe”. A rendőr részletesen tájékoztatta a panaszost jogairól és kötelezettségeiről, aki részletesen és többször visszatérően érdeklődött a hamis vád és a hatóság félrevezetése bűncselekmények elkövetési magatartásaival kapcsolatban. A panaszos rendszeresen elkalandozott a bejelentés tárgyától: életútjáról, munkásságáról beszélt, a rendőr csak többszöri kéréssel tudta elérni, hogy bejelentésének tárgyával kapcsolatban nyilatkozzon. Végül annyit sikerült a r. hadnagnak megtudnia, hogy a panaszos a Budapest Pride felvonulás megtekintésére jelent meg a Budapest, VI. kerület Andrassy út környékén, és az volt a célja, hogy a rendőri intézkedéseket figyelemmel kövesse. Eljutott az Oktogon térre, ahol a rendőrség kordonot állított fel. A kordonhoz ment, azon támaszkodva távcsövéllel figyelte a kordonon belüli mozgásokat, amikor egy mellette álló férfinak az arcába egy fotóriporter fényképezőgépet nyomott és lefényképezte. A lefényképezett férfi a fotóost tenyérral arcon ütötte, amiből egy rövid dulakodás kezdődött. A panaszost felháborította a fotóriporter magatartása, és a kialakult helyzetet jelezte a kordonon belül álló, csapaterős tevékenységet végző rendőri egység parancsnokának, aki azonban szerinte nem tett semmit, illetve számára elfogadhatatlan magatartást tanúsított. A parancsnok magatartását ugyanakkor a panaszos nem részletezte. Közölte továbbá, hogy a kordonnál is agitálta a rendőröket, kíváncsi volt a reakciójukra, csak úgy, mint a rendőrkapitányság épületében. Álláspontja szerint a csapaterős egység tagjai, illetve az egység parancsnoka „semmilyen bűncselekményt nem követett el”. A panaszos a bejelentés során újra a rendőrkapitányság épületében vele történteokról beszélt. A r. hadnagy közölte vele, hogy amennyiben hatósága tagjával kapcsolatban kíván bejelentést tenni, akkor forduljon a BRFK Központi Panaszirodájához, illetve ismételen figyelmeztette a bejelentéstétellel kapcsolatos jogaira és kötelezettségeire. A panaszos láthatóan ismét zavarba jött és közölte, tisztában van azzal, hogy problémája lehet abból, ahogyan a rendőröket inzultálta és provokálta, ezért már semmilyen bejelentést sem kíván tenni. Kifejtette, hogy a

rendőrökkel, a rendőri állománnyal kapcsolatban elvi problémái vannak, melyek büntető vagy fegyelmi eljárás alapját véleménye szerint nem képezhetik; a közölt figyelmeztetéseket tudomásul vette, ennek alapján már semmilyen bejelentést nem kíván tenni sem az ottani rendőrkapitányságon, sem máshol.

A r. hadnagy a jelentésben megjegyezte, hogy a panaszos bejelentési jegyzőkönyvét 19 óra 13 perckor nyitotta meg, amelynek leíró részében csak néhány sort rögzített a fentebb említettek miatt. Mivel a panaszos elállt a bejelentés megtételétől, ezért a rendőr a megkezdett jegyzőkönyvet és az ideiglenes számon történt bejegyzést az ügyeletes tiszt utasítása alapján törölte a Robotzsaru rendszerből. A r. hadnagy kérésére a panaszost a rendőrkapitányság kijáratához kísérte, ahonnan kb. 20 óra 30 perc és 21 óra között távozott.

A történetekről a r. hadnagy ismételten tájékoztatta az ügyeletes tisztet, aki az esetről az ügyeleti naplóba bejegyzést tett; illetve szóban jelentést tett a történetekről a Bűnügyi Osztály vezetőjének és a rendőrkapitányság vezetőjének.

b) A BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Készenléti Csoportjának r. zászlós nyomozója kiegészítő jelentést készített az állásfoglalás II. rész a) pontja szerinti jelentésben nem szereplő egyéb részletekről.

A jelentés szerint 2010. július 10-én 17 óra és 18 óra között az ügyeletes tiszt telefonon értesítette a r. zászlóst, hogy egy panaszost fog felkísértetni a harmadik emeletre az aznap térfigyelő szolgálatot ellátó r. törzszászlós nővel. Néhány perc múlva a r. zászlós arra lett figyelmes, hogy a panaszos „artikulálatlan hangon üvöltözik a lépcsőház felől”, ami „egyértelműen motiválatlan és agresszív üvöltés volt”. A rendőr pontosan nem értette azt, de azt hallotta, hogy a r. törzszászlós nő felszólítja a panaszost, hogy a kiabálást hagyja abba és menjen be a harmadik emeletre, illetve, hogy fejezze be, amit csinál.

A r. zászlós ekkor azonnal a harmadik emelet bejáratához sietett, ahol azt tapasztalta, hogy a r. törzszászlós felszólította a panaszost, ne vizeljen a harmadik emeleti liftajtóhoz, amire a férfi ismét kiabálni, szitkozódni kezdett. A r. zászlós a panaszostól kb. fél-egy méterre elé lépett, és ő is felszólította, hogy botrányos viselkedését hagyja abba, valamint kérdőre vonta, hogy miért üvöltözik, és beszél minősíthetetlen módon a r. törzszászlós nővel, de a panaszos tovább üvöltözött („ő azt csinál, amit akar, mivel főtanácsos volt és magas rangú ismerőse és barátai vannak, akik segítségével már több rendőrt leszereltetett, kirúgatott”). A panaszos üvöltözés közben egy alkalommal jobb kezének mutatójával hirtelen és váratlanul a r. zászlós arca irányába bökött úgy, hogy mutatóját kb. 10-15 cm-re állította meg, egy hirtelen mozdulattal arcának bal szeme alatti része előtt. A r. zászlós a panaszosnak ezt a mozdulatát és verbális megnyilvánulásait is „egyértelműen agresszívnek, provokálónak” értelmezte, azonban azokra csak szóban reagált: felszólította, ne hadonásson az arca előtt.

A r. zászlós a kiegészítő jelentésben úgy nyilatkozott, hogy több alkalommal hol az egyik, hol a másik, hol pedig mindkét kezét csípőre tette. Ekkor a panaszos azt kezdte üvöltözni, hogy „Segítség, bánt! Segítség, bántani akar! Le akar löni! Öljön meg! Lőjön le!”, és közben egy vagy két lépéssel eltávolodott tőle. Szinte azonnal a harmadik emelet lépcsőfordulójába érkeztek a csapaterőben résztvevő rendőrfelügyelők közül többen is, akik félkörívben körbeállták a panaszost és a rendőrfelügyelők közül többen kulturált módon felszólították, hogy fejezze be az üvöltözést és a minősíthetetlen magatartást. A r. zászlós állt legközelebb hozzá – kb. 1 méter távolságra –, az érkező rendőrfelügyelők pedig félig a r. zászlós mellett, talán egy-két lépéssel mögötte helyezkedtek el. Ezzel szinte egy időben a bejárati ajtóban megjelent a r. hadnagy főnyomozó is.

A r. hadnaggyal készített együttes jelentésben írtakat továbbá a r. zászlós azzal egészítette ki, hogy miután a r. hadnagy megmutatta a panaszosnak a harmadik emeleten lévő illemhelyiséget, a folyosó másik végére sétált szemmel láthatóan azért, hogy a kezdeményezett telefonbeszélgetését a panaszos hallótávolságán kívül folytathassa le, de úgy helyezkedett el, hogy figyelemmel követhesse. Ekkor a panaszos az illemhelyiség bejáratától kb. 2 méterre állt és a r. zászlós tőle kb. 1-2 méterre állva felügyelt rá. A panaszos azt mondta a rendőrnek, hogy hagyja őt békén, menjen el a közeléből. A r. zászlós azt felelte, hogy mivel rendőrségi épületben van, ezért nem lehet felügyelet nélkül. A panaszos ezt követően mutatójával ismét hirtelen és váratlanul a rendőr arca irányába bökött a korábbival egyező módon. A r. zászlós erre a provokáló magatartásra válaszul ismét felszólította a panaszost, hogy az ilyen jellegű, fenyegető mozdulatoktól tartózkodjon, a panaszos azonban a kérését, illetve felszólítását válasza nem méltatta. A panaszos azt mondta a rendőrnek, ha nem megy el a közeléből, akkor megint kiabálni fog. A r. zászlós felhívta a figyelmét arra, hogy kiabálásával megzavarja az épület rendjét, és akár kiabál, akár nem, akkor sem fogja felügyelet nélkül hagyni. Erre a panaszos láthatóan a r. zászlós háta mögé tekintett, amiből számára egyértelmű volt, hogy azt figyeli, a r. hadnagy látóterében vannak-e, majd azt mondta, hogy „most inkább mégsem fog kiabálni, mivel nem szeretne berekedni”.

c) A BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztálya r. főhadnagyának, aki 2010. július 10-én ügyeletes tisztként teljesített szolgálatot, jelentése az alábbi információkat tartalmazza.

Amikor a panaszos 2010. július 10-én 17 óra 6 perckor megérkezett a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság épületébe, – rövid meghallgatását követően – a fegyveres biztonsági őr jelezte az ügyeletes tisztnak azzal, hogy a panaszos rendőr ellen kíván panaszt tenni. A panaszos ekkor a fegyveres biztonsági őr háta mögött állt és egyből be akart menni az ügyeletes tiszti helyiség nyitott ajtaján, amit csak a fegyveres biztonsági őr felszólítására nem tett meg. Az ügyeletes tiszt kiment a helyiségből, hogy meghallgassa a panaszost, amikor az aznapi rendezvényt biztosító rendőrök egy előállított személyt vittek be a rendőrkapitányság épületébe. Az ügyeletes tiszt közölte ezért, hogy előbb az előállítottal kell foglalkoznia, és a panaszos türelmét kérte, aki azt „láthatóan neheztelve vette tudomásul”. Az előállított személy szabadon bocsátására

17 óra 15 perckor került sor, és az azzal kapcsolatos dokumentálást is elvégezte az ügyeletes tiszt. Azt követően ismét kiment a panaszoshoz, aki közölte, hogy a rendezvény biztosításában résztvevő egyik rendőr ellen kíván panaszt tenni, megfogalmazása szerint „nem egyszerű rendőr ellen, hanem tiszt ellen” és akinek jelvéyszámát felírta. Az ügyeletes tiszt felírta az azonosító számot azért, hogy az ahhoz tartozó rendőr adatait megállapítsa, hogy a VI. Kerületi Rendőrkapitányság egyik beosztottjáról van-e szó és a panaszos türelmét kérte. A panaszos ezt is rosszallóan vette, hangot adott nemtetszésének a várakoztatás miatt. Az ügyeletes tiszt ekkor a fegyveres biztonsági őr jelenlétében közölte a panaszossal, hogy a rendőr elleni panaszt megteheti a Budapesti Nyomozó Ügyészségen a Belgrád rakparton, a Testületnél a Széchenyi rakparton, illetve a Budapesti Rendőr-főkapitányságon a Teve utcában is. A panaszos azt válaszolta, hogy „hallani sem akar más helyről, helyben akar panaszt tenni, köszöni szépen, a Teve utcában finom az étel, de nem akar oda menni”.

Az ügyeletes tiszt időközben megállapította, hogy a panaszos által megadott jelvéyszám valóban egy századosé, a panasz valós, megállapítható kilétű, nem a BRFK VI. Kerületi, hanem a IV. Kerületi Rendőrkapitányságon dolgozó rendőrré irányul. Ezt követően az ügyeletes tiszt kiment az előtérbe, hogy a panaszost bekísérje az ügyeletes tiszti helyiségbe adatainak rögzítése és panaszának jegyzőkönyvezése céljából. A panaszos már akkor elfogultságra hivatkozva („maga is egyenruhás, maga is tiszt”) közölte, hogy neki nem akarja elmondani a történetet, de máshová sem akar menni. Az ügyeletes tiszt megkérdezte tőle, hogy problémát jelentene-e neki a harmadik emeletre felmenni a civil ruhás nyomozókhoz, és nekik elmondani a történetet, amire a panaszos azt válaszolta, hogy nem jelent problémát. Az ügyeletes tiszt azért kérdezte meg ezt, mert a földszinti leíró helyiség az előállító előtti, a folyosó többi részétől ráccsal elzárt folyosóról nyílik, ahol nem előállított civil személy nem tartózkodhat; az első emeleten pedig a Terézvárosi Térfigyelő Központ üzemel.

Az ügyeletes tiszt visszament az ügyeletes tiszti helyiségbe, telefonon értesítette a r. zászlós készenléti nyomozót a panaszosról, akit a Térfigyelő Központban térfigyelős másodállást ellátó r. törzszászlós nő felkísért a harmadik emeletre. Ezt követően az ügyeletes tiszt már feladatai ellátásával foglalkozott, melynek során a r. hadnagy főnyomozó telefonon tájékoztatta arról, hogy lehetséges, hogy a panaszos a rendőrkapitányság egyenruhás rendőrei ellen is panaszt akar tenni, amire az ügyeletes tiszt közölte, hogy azzal kapcsolatban a kapitányság már elfogult lenne, ezért arra más rendőri hatóságnál kerítenének sort. A történetet az ügyeletes tiszt telefonon jelezte a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály ügyelete felé is, ahol az elfogultság megítélésével egyetértettek azzal, hogy azt a panaszt a panaszos a BRFK Teve utcai objektumában tegye meg. A panaszos távozását követően a r. hadnagy közölte az ügyeletes tiszttel a meghallgatás során beszerzett információkat (azt, hogy a panaszos magatartását provokációnak szánta a rendőrkapitányság felé, és hogy nem kérte mentő hívását). A történetekről a panaszos érkezése időpontjának feltüntetésével az ügyeleti könyv „Folyamatban lévő átadandó események, feladatok” rovatában bejegyzést készített az ügyeletes tiszt, majd a rögzített félkész iratot és az abban rögzített személyes adatokat törölték, mivel azok tárolása okafogyottá vált.

A jelentés szerint az ügyeletes tiszt megadta a panaszos részére az arra vonatkozó felvilágosítást, ha panaszát más hatóságnál akarja előterjeszteni. Megjegyezte továbbá, hogy a „Budapest Pride” elnevezésű rendezvény kiemelt mivoltára figyelemmel nem tud nyilatkozni arra nézve, hogy a panaszos mit tartott „hosszas várakoztatásnak”.

d) A BRFK Rendészeti Szervek Közlekedésrendészeti Főosztály Közigazgatási Hatósági Osztály r. törzssászlós nője jelentésében leírta, hogy 2010. július 10-én 8 órától 20 óráig térfigyelő szolgálatot látott el a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányságon, amelynek során, 17 óra körül utasítást kapott (egy r. főhadnagy nővel együtt), hogy menjen a földszinti közbiztonsági ügyeleti szolgálat vezetőjéhez, és a továbbiakban az ő utasításainak megfelelően járjon el. Az utasítás az volt, hogy tartózkodjanak az ügyeleti helyiség közelében és segítsék elő a készenlélet tartó szabálysértési előadók munkáját, mivel a Budapest Szivárvány menetről több személyt előállítottak a rendőrkapitányságra.

A földszinti várakozás pár percében a r. törzssászlós felfigyelt egy férfira (a panaszosra), aki a kapuszolgálat felállítási helye előtti ügyfélváróban várakozott. A jelentés szerint a rendőr nő figyelmét az keltette fel, hogy szinte minden belépő rendőrt megállított és valamit próbált nekik mondani. A r. törzssászlós egyedül maradt – mert időközben a r. főhadnagy iratokat vitt a készenlétes nyomozóknak, illetve a térfigyelő szolgálat emeletére ment, hogy külsősöket kíséren a mellékhelyiséghez –, és a lépcsőház előtti ajtónál állt, amikor a panaszos odament hozzá és elkezdte mondani, hogy főtanácsos volt a Belügyminisztériumban és hallgassa meg őt a rendőr, mert csak váratták, és nem akarnak vele szóba állni. A rendőr nő közölte vele, hogy ez nem az ő feladata, szól az ügyeletes tisztnek, és az ügyeleti helyiség felé lépett. A panaszos erre azt mondta, hogy ott ne szóljon senkinek, mert „ott egyenruhások vannak, akik vele és mással szemben is elfogultak”, velük nem akar beszélni. A r. törzsőrmester megkérdezte a panaszost, hogy amennyiben a kapitányságon dolgozókat elfogultsággal vádolja, akkor miért ott akar ügyet intézni, de a panaszos nem válaszolt, hanem arról kezdett beszélni, hogy a felvonuláson volt és azzal kapcsolatban panasz van.

Eközben megérkeztek az épületbe a biztosításban résztvevő rendőrök, akik elkezdték behordani a bevetési technikát. A r. törzsőrmester a lépcsőházba vezető ajtóban állt, ezért egy lépést tett hátra és oldalra, hogy utat engedjen nekik. A panaszos utána lépett és megállt az ajtóban, közben azt mondogatta, felháborítja, hogy várnia kell és követelte, hogy valaki hallgassa meg. Ekkor a panaszos már emelt hangon beszélt a rendőr nővel. A r. törzsőrmester látta, hogy a panaszos mögött a terhet cipelő rendőrök már felsorakoztak, és nem tudtak tőle a lépcsőhöz menni, ezért felszólította őt, hogy lépjen hátra és menjen vissza a kijelölt ügyfélváróba. A panaszos a felszólításnak nem tett eleget, hanem közelebb lépett a rendőr nő felé, aki nyomatékosabban felszólította, hogy menjen ki. A panaszos ezt követően „a lábával toppantott egyet és elkezdett kiabálni, hogy ő márpedig nem megy ki”, ha a rendőr akarja, tartóztassa le, állítsa elő, zárja be, de nem megy kijebb. A hangoskodásra kilépett az ügyeleti helyiségből az ügyeletes tiszt és közölte a r. törzsőrmesterrel, hogy kísérje fel a panaszost a harmadik emeletre a készenlétes nyomozókhöz, mert ott felveszik bejelentését.

A jelentés szerint ezt követően a r. törzsőrmester felszólította a panaszt, hogy menjen vele, a harmadik emeletre felérve pedig szólt neki, hogy üljön le a lépcsőfordulóban, amíg szól a kollégáinak (mert tudta, hogy a panaszos a kódolt ajtók miatt nem tud a szintre bejutni), de amint kimondta, hogy foglaljon helyet, a panaszos azt kiabálta, hogy nem ül le, joga van állni. Ekkor a rendőr nő belépett az ajtón úgy, hogy a panaszost még láthassa és hangosan köszönt, mert nem tudta, hol van pontosan a készenlétes nyomozó irodája. A r. törzsőrmester valószínűsítette, hogy nem hallotta senki, mert nem kapott választ. Ekkor közölte vele a panaszos, hogy vizelnie kell. A rendőr nő azt felelte, hogy elmehet WC-re, ha a kollégája odamegy, mert ő nem tudja, hol van a férfi WC. A panaszos elkezdett vele kiabálni, hogy „vesés” és nem tudja visszatartani. A r. törzsőrmester ismét mondta neki, hogy egy kicsit várjon, amíg megtudja, hol van a WC, vagy a kolléga megmutatja majd neki. A panaszos a sarok felé fordult és altestéhez nyúlt, közben azt mondta, hogy „itt és most fog vizelni”, mert nem bírja és értse meg, hogy „vesés és papírja is van róla”. Folyamatosan kiabált a panaszos, így mivel nem hallotta meg, hogy a rendőr nő normál hangnemben szól hozzá, kénytelen volt vele szemben hangját felemelve rászólni, hogy „fejezze be, ott nem vizelhet és viselkedjen normálisan, mert rendőrségi épületben így nem lehet viselkedni”. Ekkor jött ki az egyik irodából a r. zászlós megkérdezte, hogy „mi folyik itt”, és „hogyan beszél a kisasszonnyal”. A panaszos ezt látva a r. zászlósnek kezdett kiabálni, hogy „ő azt csinál, amit akar, mert ő főtanácsos volt és többet tud a rendőrségről, mint ők és több rendőrt már leszereltetett”. A r. zászlós eközben már a panaszos előtt állt szemtől szemben kb. 1 méterre, kezei a csípőjén vagy a zsebében voltak, azt nem látta jól a r. törzsőrmester. A kiabálásra a lenti szintről és a fenti szintről több bevetési ruhás rendőr jelent meg, akik körbeállták a panaszost, aki láthatóan megijedt a sok egyenruhástól és elkezdett kiabálni, hogy „segítség, segítség, megvernek, lelőnek, megölnék”. Ekkor jelent meg a folyosó bejáratában a r. hadnagy főnyomozó, aki számon kérte az ott tartózkodóktól, hogy mi történik. A r. törzsőrmester elmondta neki, hogy felkísérte a panaszost, aki a sarokban akart vizelni, hiába mondta neki, hogy mindjárt WC-hez lesz kísérve, nem hallgatott rá. A r. hadnagy kérdezte a panaszost, hogy mi a panasz, de az vele is kiabált és követelte, hogy WC-re mehessen. A r. hadnagy mondta neki, hogy menjen, megmutatja neki a WC helyét, de a panaszos nem mozdult, csak folyamatosan kiabált és azt hajtogatta, hogy „vele nem lehet így bánni, és különben is a kolléga meg akarta őt ölni”. Ekkor már az egyenruhás rendőrök nem voltak a szinten és a r. zászlós nyomozó is már a folyosón az irodájába ment vissza. A panaszos figyelme ekkor már csak a r. zászlós felé fordult, folyamatosan őt szidalmazta, és azt hajtogatta, hogy leszerelteti a rendőrt. A r. törzszászlós ekkor még mindig az emeleten tartózkodott és a r. hadnagy közölte vele, hogy menjen, és nyugodtan folytassa a szolgálatát, már nincs rá szükség. A r. törzszászlós a történeteket szóban jelentette az ügyeletes tisztnek.

A r. törzszászlós jelentésében megjegyezte, hogy a panaszos „folyamatosan agresszíven viselkedett, arrogánsan beszélt és mintha, várta volna azt a pillanatot amikor »kötekedhet«”. A rendőr nő értetlenül állt az események után, mert úgy gondolta, hogy a panaszos indokolatlanul viselkedett, a harmadik emeleten történt megnyilvánulását sem értette, mivel senki nem lépett fel vele szemben fizikai értelemben agresszíven.

III.

A Testület a panaszos beadványa és előadása, valamint a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette egyrészt, hogy a rendezvényen megvalósult-e rendőri mulasztás, másrészt pedig a rendőrkapitányság épületében a panaszfelvétel, a rendőrök hangneme és viselkedése kérdését.

A rendőri intézkedések és kényszerítő eszköz alkalmazások érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ának (1) bekezdéséből levezethető tisztességes eljáráshoz, az 54. §-ának (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz és az 57. §-ának (5) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát. A rendőri intézkedésekkel összefüggésben továbbá vizsgálni kellett az Alkotmány 54. §-ának (2) bekezdése szerinti embertelen, megalázó bánásmód tilalmának kérdését, illetve 70/A. §-ában rögzített diszkrimináció tilalmát is.

1) A panaszos sérelmezte, hogy a Szivárvány Misszió Alapítvány vonuláson rendezvényén tapasztalt agresszív fotóriporter magatartással szembeni segítségkérésére a készültségi erő parancsnoka nem reagált.

Az Rtv. 1. §-ának (1) bekezdése meghatározza, hogy a rendőrség feladata – egyebek mellett – a közbiztonság és a közrend védelme; a (2) bekezdés f) pontja értelmében a rendőrség a közbiztonság és a közrend védelme körében az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében ellátja a közterület rendjének fenntartásával kapcsolatos rendészeti feladatokat. A rendőri feladatok ellátásának és az utasítások teljesítésének kötelezettségéről az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A rendőr intézkedési kötelezettségével összefüggésben az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. Az intézkedési kötelezettségről a Szolgálati Szabályzat 3. §-ának (1) bekezdése azt tartalmazza, hogy: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.”

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.

A rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét az Rtv. 24. §-a rögzíti. A törvényhely (1) bekezdése értelmében a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget megadni, a (3) bekezdése pedig kimondja, hogy a segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, (illetve közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe).

Jelen ügyben a panaszos egy, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó rendezvényen vett részt, amikor az általa feltételezett rendőri mulasztás történt. Budapest rendőrfőkapitánya az adott napra, a főváros területére fokozott ellenőrzést rendelt el az Rtv. 30. §-a alapján, amelynek az volt a célja, hogy a rendőrség a közbiztonságot veszélyeztető cselekményeket, eseményeket megelőzze, illetőleg megakadályozza. A rendőrség a rendezvény során csapaterős tevékenységet hajtott végre – az Rtv. 58. §-ának (1) bekezdés g) pontja alapján [a rendőrök csapaterőben alkalmazhatók a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó vagy más jelentős rendezvény rendjének biztosítására].

A rendőrségi adatok szerint a BRFK IV. Kerületi Rendőrkapitányság r. százados közrendvédelmi osztályvezetője, a BRFK III. Észak - Pesti csapatszolgálati század parancsnoka – biztosítási terv alapján – a központi biztosításban vett részt, az Oktogonnál teljesített szolgálatot a kordonokkal lezárt területen belül. A beosztotti állomány a kordontól kb. 3 méterre sorakozott fel, a r. százados pedig a rendőrsorfal mögött látta el parancsnoki teendőit. Érzékelte a helyszínen a fotóriportereket, akik a menet mellett haladva felvételeket készítettek. A menet elvonulásakor az ellentüntetők kiabálása miatti zajban a rendőrök egymás szavát sem értették, illetve a parancsnoknak két rádiócsatornán történő forgalmazást is figyelnie kellett. Elmondása szerint a biztosítás során az ő részére senki nem jelezte, hogy jogsértés történt a helyszínen, tőle nem kért senki segítséget a fotósokkal szemben. A rendőrségi dokumentumok szerint továbbá a kordon másik oldalán egyéb rendőri egységek is álltak, ezért a panaszos hozzájuk is fordulhatott volna, illetve a menet elvonulása után is kérhetett volna segítséget a helyszínen tartózkodó rendőröktől, arra azonban nem került sor.

A Testület az Rtv. idézett 2. §-ával összefüggésben szükségesnek tartja felhívni a figyelmet arra, hogy az ott meghatározott védelem-nyújtási (veszély-elhárítási) kötelezettség törvényi előfeltétele az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekmény. A Testület álláspontja szerint a „közvetlen fenyegetés” megállapíthatóságánál nem elegendő az általános fenyegetettség érzése; egy vélelmezett támadás bekövetkezésének távoli veszélye önmagában nem keletkeztet közvetlen veszélyhelyzetet. Az Rtv. szabályozásából következően a veszélyhelyzet kialakulásának feltételezése nem elegendő a rendőrségi védelem nyújtásához. A közvetlen veszély objektív természetű, azaz független az érintettek szubjektív tudatától. A veszély abban az esetben tekinthető közvetlennek, ha az – térben és időben körülhatárolhatóan – meghatározott személyeket (javakat) érint,

realizálódása előreláthatóan rövid időn belül bekövetkezne, a késlekedés a veszély későbbi elháríthatóságát megkérdőjelezné.

Jelen ügyben maga a panaszos nem jelezte beadványában, hogy testi épsége sérült, illetve nem tárt fel olyan körülményt, amely alapján élete, testi épsége közvetlen fenyegetésnek volt kitéve. A Testület ez alapján úgy foglalt állást, hogy a jogszabályban megkövetelt „közvetlen fenyegetés” nem forgott fenn, ami által a rendőrségnek az Rtv. 2. §-a szerinti védelem-nyújtási kötelezettsége nem állt fenn.

A Testület ugyanakkor a rendelkezésére álló bizonyítékok egybevetése alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni az Rtv. 24. §-a szerinti segítségnyújtási kötelezettség tekintetében, azaz abban, hogy a rendezvényen a r. százados meghallotta-e a panaszos segítségkérését, és így a segítségnyújtási kötelezettségét felróható módon elmulasztotta-e. **A rendőrség részéről mulasztásban megnyilvánuló kötelességszegés nem állapítható meg, ami által a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme nem volt megállapítható.**

2) A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányságon hosszú ideig várakoznia kellett azért, hogy megtehesse a rendezvényen történt rendőri mulasztás miatti panaszát.

A Testület az állásfoglalás III. részének 1) pontjában már utalt az Rtv.-nek a rendőr intézkedési kötelezettségét előíró 13. §-ára. A 13. § (2) bekezdése pedig kimondja, hogy a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A Szolgálati Szabályzat említett 3. §-ának (3) bekezdése rögzíti, hogy több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell fogantatosítani.

A Testület a panasz ezen részével összefüggésben azt a kérdést vizsgálta, hogy diszkriminatívnak tekinthető-e, hogy a panaszos panaszával csak egy másik rendőri intézkedéssorozatot követően foglalkoztak. A rendőrségi iratok szerint a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányságon ügyeletes tiszti szolgálatot ellátó r. főhadnagy tájékoztatta a panaszost, hogy az aznapi rendezvényről előállított személlyel kell előbb foglalkoznia, ezért a türelmét kérte. Az előállított személy szabadon bocsátását követően az ügyeletes tiszt megkezdte a panaszos által megadott jelvéyszámhoz tartozó rendőr beazonosítását, majd pedig a rendőrkapitányság harmadik emeletére küldte fel a panaszost panaszának felvétele végett.

A panaszt előterjeszteni kívánó panaszossal és a rendezvényről előállított személlyel szemben egyaránt intézkedési kötelezettsége állt fenn a rendőrségnek. A Testület ugyanakkor megállapította, hogy azok nem tekinthetők egyidőben szükséges intézkedésnek, tekintettel arra, hogy az előállítás mint személyi szabadságot korlátozó kényszerítő eszköz súlyosabb joghátrányt jelent, mint a panaszos azon sérelme, hogy a rendezvény helyszínén a parancsnok – kérése ellenére – nem nyújtott segítséget, úgy, hogy egyébként a panaszos élete, testi épsége nem sérült és azok nem voltak

közvetlenül fenyegető helyzetben sem [vö. állásfoglalás III. rész 1) pont]. A Szolgálati Szabályzat fentebb idézett 3. §-ának (3) bekezdésében írtak szerint az ügyeletes tiszt megfelelően rangsorolta a teljesítendő intézkedéseket.

A dokumentumok szerint a panaszos 17 óra körül érkezett a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányságra, és a bejelentési jegyzőkönyvet a r. hadnagy nyomozó 19 óra 13 perckor nyitotta meg. A Testület – a kérdéses nap eseményeit figyelembe véve – nem tartotta eltűzottnak azt, hogy a panaszos két órai várakozást követően tudta panaszát előterjeszteni.

Az ügyeletes tiszt által meghatározott sorrendben végzett intézkedések – az, hogy a panaszos ügyével csak az előállított személy szabadon bocsátását követően kezdett foglalkozni – nem ütköztek az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdése szerinti diszkrimináció tilalmába.

A panaszos végül eljutott a rendőrkapitányság harmadik emeletére, ahol már érdemben foglalkoztak panaszának felvételével. A panaszos a r. hadnagy főnyomozóval folytatott beszélgetést követően úgy döntött, hogy nem kíván panaszt tenni a r. százados rendezvényen tapasztalt mulasztása miatt.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrség intézkedése nem sértette a panaszos jogorvoslathoz való jogát.

3) A panasz szerint az ügyeletes tiszt arrogáns hangnemben beszélt a panaszossal, a r. törzsőrmeister nő szintén minősíthetetlen hangnemben beszélt vele és megtiltotta számára, hogy a rendőrkapitányság épületében való várakozása során a mosdóba elmenjen. A panaszbeadvány szerint továbbá a r. zászlós nyomozó előkapta maroklőfegyverét és üvöltözött a panaszossal. A panaszos kiáltására megérkező, bevetési ruhát viselő rendőrök pedig trágár módon üvöltöztek és tomfával lökdösték.

a) Az Rtv. 2. §-ának fentebb említett (1) bekezdése előírja, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendelkezés alapján az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés.

A Testület gyakorlata és korábbi megállapításai szerint ez a jogszabályhely olyan kötelezettséget ró a rendőrségre, miszerint az intézkedő rendőröknek a fennálló pozitív, tehát alapjogvédelmi kötelezettségen túl, tartózkodniuk kell minden olyan magatartástól és cselekménytől, mely az Rtv. 15. §-ának összevetésében is – az intézkedéssel szükségesen vagy elkerülhetetlenül együtt járó jogkorlátozás mértékén túl – indokolatlan, szükségtelen vagy akár túlzott jogsérelmet okoz az intézkedés alá vont állampolgárok alapvető jogaiban, így különösen emberi méltóságukban (pl. udvariatlan, megalázó hangnem, durva bánásmód).

Az ügyeletes tiszt, a r. törzsőrmester, a r. zászlós és a r. hadnagy egymástól függetlenül tett jelentései egybehangzóan azt tartalmazzák, hogy éppen a panaszos volt az, aki agresszíven, provokálóan lépett fel a rendőrökkel szemben. A r. hadnagy jelentésében arról számolt be, hogy a panaszos zavart viselkedése miatt többször felmerült, hogy mentőt hívnak hozzá; illetve ugyanebben a jelentésben az is szerepel, hogy a panaszos elismerte, hogy „szándékosan és előre kitervelten agitálta, provokálta és inzultálta a rendőröket, akikkel találkozott, azzal a céllal, hogy „kipróbálja, illetve próbára tegye” őket, „hogy egy ilyen esetben mit fognak tenni, mi lesz a reakciónk”. A r. hadnagy jelentése szerint a panaszos a rendőrök tesztelését többször említette neki.

A lőfegyver állítólagos elővétele kapcsán mind a r. zászlós, mind pedig a r. törzsőrmester jelentése azt tartalmazza, hogy a panaszos volt az, aki agresszív magatartást tanúsított akkor is, amikor 1-2 méterre állt a r. zászlóstól a harmadik emeleti folyosón. A rendőr azonban a panaszos fenyegető mozdulatai ellenére csak felszólította a panaszost magatartása abbahagyására, csípőre tett (vagy zsebre tett) kézzel beszélt hozzá, a fegyver elővételéről nincs szó a dokumentumokban.

A rendőri jelentésekben továbbá az szerepel, hogy a csapaterőben részt vett rendőrök körbeállták a panaszost, akik közül „többen kulturált módon felszólították, hogy fejezze be az üvöltözést és a minősíthetetlen magatartást.

A panaszos mosdóhasználatának engedélyezésével kapcsolatban a rendőri jelentésekben az szerepel, hogy szó sem volt arról, hogy a panaszost nem engedték mosdóba. A r. törzsőrmester jelentésében úgy nyilatkozott, hogy – tekintettel arra, hogy arra a napra lett beosztva a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányságra (térfigyelő szolgálatba), nem ismerte pontosan a harmadik emelet helyiségeit, így azt sem, hol található a férfi mosdó. Ezért kérte a panaszos türelmét, hogy azt vagy egy ott dolgozó rendőrt megtaláljon, hogy az megmutassa az illemhelyet. A r. hadnagy és a r. zászlós együttes, valamint a r. zászlós kiegészítő jelentésében továbbá az szerepel, hogy a panaszos a későbbiekben nem is akarta a mosdót használni.

A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok közül egyértelműen a rendőrségi iratokban szereplő információkat találta meggyőzőbbnek. **Ez alapján a Testület az intézkedő rendőrök hangneme és stílusa tekintetében nem állapította meg az Rtv. 2. §-ának megsértését, azáltal pedig a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét. A mosdóhasználat engedélyezése tekintetében továbbá nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga, és az nem ütközött az embertelen, megalázó bánásmód alkotmányos tilalmába sem.**

IV.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések nem sértették a panaszos emberi méltósághoz és jogorvoslathoz való alapvető jogát, az intézkedések továbbá nem ütköztek az embertelen, megalázó bánásmód, illetve a

diszkrimináció alkotmányos tilalmába sem. A rendezvényen a rendőri mulasztás megvalósulását és ezáltal a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét ugyanakkor a Testület nem tudta megállapítani.

Az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a Testületnek a panaszt az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez kellene áttennie; azonban az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, ezért a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

Budapest, 2010. november 10.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Féja András
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület